

Multiple Myelom

Hastalar için DVD
Kemoterapisi

DVD

Multipl Miyelom Tedavisi için

DVD kemoterapisi nasıl uygulanır ve olası yan etkileri nelerdir.

DVD

Kemoterapi tedavinize DVD adı verilmektedir. Multipl miyelomu tedavi etmek için yaygın olarak kullanılmaktadır ve başka hastalıkların tedavisi için de kullanılmıştır. DVD üç ilaçtan oluşmaktadır:

- PLD, pegile lipozomal doksorubisin veya .
- vinkristin
- deksametazon. PLD ve vinkristin kemoterapi ilaçlarıdır ve deksametazon ise bir kortikosteroiddir. Bu üç ilacın birlikte kullanılması anormal (miyelom) hücrelerin gelişmesini yavaşlatır veya durdurur ve nihayetinde kanser hücrelerinin büzülmesi ve ölmesine neden olur.

Tedaviye Başlamadan Önce Neleri Bilmem Gerekli?

Doktorunuza almakta olduğunuz tüm reçeteli ilaçlar ve besin takviyeleri, vitaminler, bitkisel ilaçlar ve homeopatik ilaçlar dahil, reçetesiz ürünleri mutlaka bildirin.

Tedavi gördüğünüz sürece etkili bir doğum kontrol yöntemi kullanın. Kemoterapi ilaçları cenine zarar verebilirler, bu nedenle siz veya eşinizin gebe kalması halinde, bunu derhal doktorunuza bildirin.

Tedavi sırasında bebek emzirmekten kaçının. Deksametazon anne sütüne geçmektedir ve deksametazon çocuğunuzun gelişmesini etkileyebilir. Diğer ilaçların anne sütüne geçip, geçmediği bilinmemektedir

Bazı kemoterapi ilaçları kısırlığa neden olabilir. Gelecekte çocuk sahibi olmayı düşünüyorsanız, seçenekleriniz ile ilgili olarak doktorunuzla konuşun.

Doktorunuzun onayı olmaksızın, tedavi görmekte iken, herhangi bir bağışıklık artırıcı uygulama veya aşı yaptırmayın.

Kemoterapi bazen vücudunuzdaki sodyum, potasyum ve magnezyum gibi elektrolitlerin miktarında değişikliklere neden olabilir. Doktorunuz bu değişiklikler açısından kanınızı kontrol edecek ve tespit ettiği sorunları tedavi edecektir.

DVD Tedavisine Başlamadan Önce Neleri Bilmem Gerekli?

PLD kalp fonksiyonunda azalma ve kalp yetmezliğine neden olabilir. Bu yan etki kalp hastalığı öyküsü bulunan hastalarda daha sık olabilir, ancak nadir olgularda kalp hastalığı öyküsü bulunmayan hastalarda da ortaya çıkabilir. PLD' nin neden olduğu kalp sorunları tedavi sırasında veya tedavi sona erdikten aylar veya yıllar sonra ortaya çıkabilir. Toplam PLD dozu arttıkça, kalp hasarı riskiniz de artar. Kalp hastalığınız varsa veya kemoterapi ile veya göğüsten ışın tedavisi ile tedavi gördüyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Bu tedaviyi görmekteyken veya tedaviniz sona erdikten sonra kalp yetmezliği belirtileri gelişecek olursa, bunu da doktorunuza belirtin. Bu belirtiler nefes darlığı, öksürük, eller veya ayaklarda şişme veya düzensiz kalp atımını içerebilir.

Bir karaciğer hastalığı veya karaciğer fonksiyonlarında azalma öykünüz varsa, bunu doktorunuza bildirin. PLD ve vinkristine bağlı yan etkiler riski karaciğer fonksiyonları bozuk olan kişilerde daha yüksektir. Doktorunuz tedaviniz sırasında karaciğerinizi kontrol edecek ve almakta olduğunuz dozun değiştirilmesi veya durdurulması gerekip, gerekmediğine karar verecektir.

PLD infüzyon (*damara verilme*) sırasında veya kısa süre sonrasında bir reaksiyona neden olabilir. Bu reaksiyon genellikle infüzyon durdurulduğunda ortadan kalkar, ancak bir güne kadar da devam edebilir. En sık görülen belirtileri kızarma, nefes darlığı, ürperme, ateş, baş ağrısı, yüzde şişme, döküntü, baş dönmesi ve bayılmadır. Bu belirtilerden herhangi birini yaşıyorsanız, doktorunuza bildirin.

PLD, tedavinin sonrasında bir ila iki gün süreyle idrarınızın kırmızı renge dönmesine neden olabilir. Kırmızı renge ilaç neden olmakta olup, zararlı değildir.

PLD el-ayak sendromu denen bir yan etkiye neden olabilir (bakınız "Olası Yan Etkiler Nelerdir"). Elleriniz veya ayaklarınızda şişme veya kızarıklık, deride çatlama veya soyulmanın farkına varır veya avuç içlerinizde veya ayak tabanınızda iğnelenme, uyuşma veya ağrı hissederseniz, doktorunuza bildirin.

PLD radyasyonun hatırlanması denen bir yan etkiye neden olabilir (bakınız "Olası Yan Etkiler Nelerdir"). Geçmişte ışın tedavisi gördüyseniz, bu yan etki için risk altındasınızdır. Belirtiler derinin daha önce ışın uygulanmış alanlarında kızarıklık, kaşınma ve yanmayı içerir. Bu reaksiyon PLD aldıktan sonra saatler veya günler sürebilir. Geçmişte ışın almış olduğunuz bölgelerde deri tahrişi veya deri değişiklikleri yaşıyorsanız, doktorunuza bildirin.

Vinkristin, infüzyon (*damara verilme*) sırasında kazayla damar dışına sızarsa, tahrişe neden olabilir. Tedaviniz sırasında enjeksiyon yeri çevresinde kızarıklık, ağrı, yanma veya şişlik olursa, derhal doktorunuza bildirin.

Vinkristin elleriniz ve ayaklarınızdaki sinir hücrelerinin bazılarının düzgün olarak çalışmalarını durdurabilir. Bu duruma nöropati denmektedir (bakınız, "Olası Yan Etkiler Nelerdir?"). Tedaviye başlamadan önce sizde bu durum mevcut ise, ağır nöropati gelişmesi riskiniz daha fazladır. Bu sorun, tedavi tamamlandıktan sonra genellikle birkaç ay içinde yavaşça düzeler, ancak kalıcı da olabilir. Çok nadir olgularda, diğer sinirler de

(boyun sinirleri gibi) etkilenebilir ki, bu çenede ağrı veya çift görmeye neden olabilir. Elleriniz veya ayaklarınızda hissizlik, karıncalanma, ağrı veya yanma hissi gelişirse, bunu doktorunuza bildirin.

Şiddetli kabızlık vinkristin ile sık olarak görülür (bakınız “Olası Yan Etkiler Nelerdir?”). Doktorunuz bir müshil ilaç veya kabızlığı önlemek için bir dışkı yumuşatıcı almanızı önerebilir.

Vinkristin akciğer sorunlarına neden olabilir. Belirtiler nefes darlığı ve öksürüğü içerir. Belirtileri enjeksiyondan birkaç dakika veya saatler sonra hissedebilirsiniz. Nadir olgularda, bu yan etki şiddetli olabilir ve tedavi gerektirebilir. Soluk almakta güçlük çekiyorsanız, bunu doktorunuza bildirin.

Deksametazon kan şekeri düzeyinizin, özellikle de diyabetiniz varsa, yükselmesine neden olabilir. Kan şekerinizin kontrolü için, tedaviniz sırasında düzenli kan veya idrar tetkikleri yaptırmanız gerekebilir. Çok susamaktaysanız, alışılmıştan fazla idrara çıkmaktaysanız veya diyabet tedavisi görmekteyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Doktorunuz tedaviniz sırasında kan şekerinizi daha sık olarak kontrol etmeniz gerekip, gerekmediğini size söyleyecektir.

Deksametazon kan basıncınızı yükseltebilir. Baş ağrısı, görme sorunları, şaşkınlık veya uykululuk haliniz olursa veya yüksek kan basıncı nedeniyle tedavi görmekteyseniz, bunu derhal doktorunuza bildirin.

Vinkristin ve deksametazon tümör lizis (*erime*) sendromu veya TLS denen bir yan etkiye neden olabilir. TLS çok sayıda kanser hücresi aynı anda öldüğünde ortaya çıkar. Bu böbreklerinize ve vücudunuzdaki diğer organlara zarar verebilir. Bu yan etkiyi önlemek için size bir ilaç verilebilir. Tedavinizin ilk haftaları sırasında bolca su veya kafeinsiz içecekler içmelisiniz.

Deksametazon midenin koruyucu tabakasını azaltarak, mideyi mide asidinin tahrişine daha yatkın kılabilir. Nadir olgularda, bu midede kanayan yaralar veya perforasyona (midede bir delik) yol açabilir. Hazımsızlık veya başka mide sorunlarınız mevcutsa, bunu doktorunuza bildirin. Bu semptomları gidermek için size ilaç verilebilir.

Deksametazon enfeksiyon riskinizi artırabilir ve ateş gibi enfeksiyon belirtilerinin tespitini güçleştirebilir. Herhangi bir enfeksiyon belirtisi yaşadığınızda, derhal doktorunuza bildirin (bakınız “Olası Yan Etkiler Nelerdir?”). Sizde oküler herpes simpleks (*gözde herpes virüsüne bağlı enfeksiyon*) adı verilen bir enfeksiyon mevcut ise, deksametazon kullanmak kornea perforasyonu (korneada bir delik oluşması) riskinizi artırabilir. Sizde bu enfeksiyon mevcutsa, bunu doktorunuza bildirin.

Bir ruhsal sağlık tablosu nedeniyle tedavi görmekteyseniz, bunu doktorunuza bildirin. Deksametazon kullanılması ruhsal sorunları kötüleştirebilir. Deksametazon duygudurum dalgalanmaları, kişilik değişiklikleri, uykusuzluk, coşku hisleri ve nadir olgularda şiddetli depresyona neden olabilir. Kendinizi çökkün hissederseniz, derhal doktorunuza bildirin.

Tedaviniz, aşağıdakiler dahil, diğer maddeler ile etkileşebilir:

- Fenitoin , fenobarbital veya karbamazepin
- Rifabutın, rifampin veya isoniazid
- Klaritromisin, eritromisin veya telitromisin
- Amiodaron
- Verapamil veya diltiazem
- Ketokonazol, flukonazol, itrakonazol, vorikonazol veya posakonazol
- Atazanavir, indinavir, nelfinavir, ritonavir veya sakuinavir gibi HIV tedavisi için kullanılan ilaçlar
- Aprepitant
- Fluvoksamin DVD 2
- Aspirin, ibuprofen veya naproksen gibi non-steroidal anti-enflamatuvar ilaçlar
- Warfarin
- Digoksin
- Furosemid veya diğer diüretikler
- Siklosporin, sirolimus veya takrolimus
- Miyastenya gravis adı verilen bir rahatsızlığı tedavi etmek için kullanılan, neostigmin gibi ilaçlar
- Kolestiramin
- Progesteron
- St. John Otu (*Sarı kantaron*)
- Greyfurt suyu veya yıldız meyvesi (*carambola*)

Lütfen bu listenin bir özet olduğunu ve tüm olası ilaç etkileşmelerini içermediğini unutmayınız. Tedaviniz ile etkileşebilecek herhangi bir ilaç almaktaysanız, doktorunuzla temasa geçin.

Aşağıdaki koşullar söz konusu ise, DVD tedavisi almamalısınız:

- Gebeyseniz, gebe kalma riskiniz varsa veya emziriyorsanız.
- PLD, vinkristin, deksametazon veya bu ilaçların herhangi bir bileşenine alerjiniz varsa.
- Ciddi türde bir mantar enfeksiyonunuz olduğu söylendiye.
- Sizde ağır türde bir Charcot-Marie-Tooth sendromu olduğu söylendiye.
- Daha önce doksorubisin adlı bir ilaca karşı bir alerjik reaksiyon yaşadysanız.

Tedavi Nasıl Uygulanmakta?

Doktorunuz ne sıklıkla DVD alacağınızı ve toplam tedavi sayınızı belirleyecektir. PLD ve vinkristin bir toplardamara enjeksiyon yolu ile verilmektedir. Alacağınız doz, kilonuz ve boyunuza göre belirlenecektir.

Deksametazonu ağızdan alacaksınız. Doktorunuz ne sıklıkla alacağınızı size söyleyecektir. Deksametazonu tam size söylediği şekilde almanız önem taşımaktadır. Mide tahrişi ihtimalini azaltmak için, deksametazonu yiyeceklerle birlikte alın ve alkol içmeyin. Bu ilacı düzenli olarak, her gün aynı saatte kullanın. Bir dozu atlayacak olursanız, hatırlar hatırlamaz bu dozu alın ve ardından doktorunuzla temasa geçerek, bir sonraki dozu ne zaman almanız gerektiğini sorun.

Tedavinizi almadan önce, size bulantı ve kusmayı önlemeye ve kontrol altına almaya yardımcı olacak ilaçlar verilecektir. Bu ilaçlar ağızdan veya bir toplardamara enjeksiyon şeklinde verilebilirler.

Deksametazonu oda ısısında, çocuklar ve evcil hayvanların ulaşamayacağı bir yerde muhafaza edin. Çok fazla deksametazon alacak olursanız, hemen doktorunuz, yerel zehirlenme merkezi veya acil servis ile temasa geçin.

İlaçlarınızı başkaları ile paylaşmayın. Bu ilaçları başkaları ile paylaşmak zararlı olabilir.

Hangi Durumlarda Doktorumu Aramalıyım?

Aşağıdaki belirtilerden herhangi birisini yaşadığınızda, hemen doktorunuzu arayın:

- Titreme, ürperme veya 38.06 C° veya üzeri ateş
- Alışılmadık kanama, kolayca morluk oluşması veya derinizde iğne başı gibi kırmızı noktalar oluşması
- Şiddetli, kanlı veya saatler süren kusma
- İki veya üç günden fazla süren kabızlık veya karın ağrısı veya kanlı dışkı ile birlikte kabızlık
- Ağrılı veya sık idrara çıkma veya idrarınızda kan bulunması
- Düzensiz veya hızlı kalp atışı, göğüs ağrısı, göğüste sıkışma, nefes darlığı veya inatçı öksürük
- Ani kilo alma veya karında, ellerde veya ayaklarda şişliğe neden olan ciddi sıvı tutulması
- Baş dönmesi veya sersemlik hissi
- Şiddetli baş ağrısı, şaşkınlık veya bulanık görme
- Yemek yiyememek veya kilo kaybı
- İntihar düşünceleri

Olası Yan Etkiler Nelerdir?

Tüm ilaçlar yan etkilere neden olabilirler, ancak herkes her bir ilaca farklı tepki verir. Aşağıdaki tablo, tedaviniz ile ortaya çıkabilecek olası yan etkileri, bunların nasıl farkına varabileceğinizi ve belirtileri nasıl en aza indirebileceğinizi ve olası tedavilerini göstermektedir. Yan etkiler, ne sıklıkla ortaya çıktıklarına göre gruplandırılmıştır: Sık (hastaların yüzde 25'inden fazlasında ortaya çıkan), Daha az sıklıkta (hastaların yüzde 5 ila 25'inde ortaya çıkan) veya Nadir (hastaların yüzde 5'inden azında ortaya çıkan).

Yan Etki	Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir	Olası Tedaviler
Bulantı/Kusma (Sık. Semptomlar genellikle hafiftir, ancak orta şiddette de olabilir.) Kusacak gibi veya midenizi bozmuş gibi hissetmek	Az, sık öğünler halinde, hafif yiyecekler – muz, pilav, elma püresi ve kızarmış ekmek gibi – tüketin. Yiyecekleri soğuk veya oda ısısında olarak tüketin ki, yiyeceklerin kokusu sıkıntı yaratmasın. Kızarmış, baharatlı veya yağlı gıdalardan kaçınin. Yavaş yiyin ve için. Gün boyu bol miktarda sıvı için, ancak şişkinlik oluşturmasından kaçınmak için, öğünler sırasında az miktarda sıvı için.	Size bulantı ve kusmayı azaltmaya yarayacak ilaçlar verilebilir.

<p>Kabızlık (Sık. Semptomlar genellikle hafiftir, ancak orta şiddette de olabilir.) Bir ila iki gün süreyle bağırsak hareketinin olmaması Küçük, sert, kuru dışkı Şişkinlik, gaz, kramplar ve ağrı</p>	<p>Bağırsaklarınızı gevşetmeye yardımcı olması için bol miktarda sıvı için. Ağz yaralarınız yoksa, ılık veya sıcak sıvılar için. Doktorunuz kepek, sebze, tam buğday ekmeği ve meyve gibi liften zengin gıdalar yemenizi önerebilir. Müshil olarak etki eden kuru erik veya kuru erik suyu deneyin. Egzersiz bağırsakların gevşemesine yardımcı olabilir.</p>	<p>Doktorunuz bir dışkı yumuşatıcı önerebilir.</p>
<p>El-Ayak Sendromu (Daha az sıklıkta. Semptomlar genellikle hafiftir, ancak orta şiddette de olabilir.) Eller ve ayaklarda, normal faaliyetlere engel olabilecek olan şişlik veya kızarıklık Çatlamış veya soyulan deri Ellerde veya ayak tabanlarında karıncalanma, uyuşma veya ağrı</p>	<p>Bulaşık yıkamak için eldiven giyin. Güçlü ev temizlik malzemeleri kullanmaktan kaçının. Uzun süre sıcağa maruz kalmaktan kaçının. Düzenli olarak krem veya nemlendirici kullanın. Ellerinizde pamuk eldiven giymeyi deneyin. Deri için tahriş edici olabileceklerinden, parfüm, kolonya veya tıraş losyonu kullanmaktan kaçının.</p>	<p>Doktorunuz deri reaksiyonlarına yardımcı olmak için bir krem reçete edebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.</p>
<p>Ağız Yaraları ve Ağrı (Daha az sıklıkta. Semptomlar genellikle hafiftir, ancak orta şiddette de olabilir.) Ağız, dil ve boğazda ağrı, şişlik veya kızarıklık "Paslı dil" Konuşma, yutma veya yeme güçlüğü Kanayan yaralar ve enfeksiyon</p>	<p>Yumuşak kıllı bir fırça ve florlu diş macunu kullanarak, dişlerinizi günde iki ila dört kez fırçalayın. Günlük olarak mumlanmamış diş ipi kullanın. Doktorunuzdan alkol içermeyen bir ağız gargarası önermesini isteyin. Gün boyu azar azar su yudumlayın ve ağızınızı nemli tutmak için, şekersiz çiklet veya sakız çiğneyin. Yumuşak veya püre şeklinde gıdalar yiyin. Asitli, baharatlı, tuzlu, kuru veya kızarmış ekmek gibi rahatsız edici gıdalardan kaçının.</p>	<p>Ağrıyı tedavi etmek için size ilaçlar verilebilir. Mantar veya virüs enfeksiyonlarının tedavisi için size ilaç verilebilir.</p>
<p>Alopesi veya Saç Dökülmesi (Daha az sıklıkta. Genellikle kısmi saç dökülmesine neden olur, ancak saçların tümünden dökülmesine de neden olabilir. Saçlar genellikle tedavi tamamlandıktan sonra yeniden çıkar.) Saçınızı tararken, duşta veya uykudan sonra yastığınızda normaldekinden daha fazla saç dökülmesi Vücut kollarında dökülme</p>	<p>Alopesi önlenemez, ancak saç dökülmesine yardımcı olacak bazı ipuçları: Yumuşak bir saç fırçası kullanın. Yuvarlak fırça kullanmayın, saçınızı boyamayın veya perma yaptırmayın. Her gün saçınızı yıkamaktan kaçın, yumuşak bir şampuan kullanın ve saç kurutma makinesi kullanmaktan kaçın veya kullanmanız gerekirse, düşük ayarda kullanın. Saçınızı kısa kestirin; bu dolgun görünmesini sağlayacaktır. Sigortanız bir peruğu karşılıyor olabilir. Doktorunuzdan bir "saç protezi" reçete etmesini isteyin. Çok fazla saçınız dökülmeden önce bir peruk alırsanız, saç renginiz ve tarzınız ile daha iyi uyum sağlayabilirsiniz. Saçlı derinizi güneşten korumak için güneş koruyucu kullanın veya bir şapka veya eşarp takın.</p>	

Enfeksiyon Riski (Daha az sıklıkta) Ateş ve ürpermeler Ağrılı idrar yapma Boğaz ağrısı ve öksürük Burun tıkanıklığı Bir yara yerinde derinin şişmesi veya kızarması	Ellerinizi sık yıkayın. Dişlerinizi her gün fırçalayın ve diş ipi ile temizleyin. Kesikleri hemen sıcak su, sabun ve antiseptik ile temizleyin. Akyuvar sayınız düşük olduğunda, kalabalıktan ve soğuk algınlığı veya başka rahatsızlıkları olan kişilerden uzak durun	Akyuvar sayınızı arttırmak için size ilaç verilebilir. Enfeksiyonu tedavi etmek veya önlemek için size bir antibiyotik verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi erteleyebilir.
---	---	--

Yan Etki	Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir	Olası Tedaviler
Anemi (<i>kansızlık</i>) (daha az sıklıkta) Bitkinlik veya güçsüzlük Baş dönmesi Soluk beniz Nefesi yetmez gibi hissetmek Üşüme hissi	Gün boyu dinlenme dönemleri planlayın. Günlük faaliyetlerinizi, enerjinizi koruyabileceğiniz şekilde planlayın. Dengeli bir diyet ile beslenmeye çalışın ve bol miktarda sıvı tüketin. Baş dönmesini önlemek için, yavaşça ayağa kalkın.	Alyuvar sayınızı arttırmak için size ilaçlar verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir
Aşağıdaki yan etkilerin DVD rejiminde yer alan ilaçlarla ortaya çıktıkları bilinmektedir, ancak klinik araştırmada özel olarak bildirilmemişlerdir.		
Nöropati Eller veya ayaklarda uyuşma veya karıncalanma hissi Kas krampları Denge kaybı Düğme ilikleme veya nesnelere ele almakta güçlük El ve ayak parmaklarının uçlarında sıcak veya soğukun farkına varabilmekte azalma İşitme güçlüğü	Soğuk veya aşırı sıcaktan kaçınmaya çalışın. Tek parmaklı veya normal eldiven, çorap ve eşarp takın. Parmaklarınız hissiz ise, keskin nesnelere dikkatli olun. Sıcak kahve fincanı, tencere tava ve bulaşık suyuna dikkat edin –yanıncaya dek ısıyı hissedemeyebilirsiniz. Kendinizi dengesiz hissediyorsanız, merdivenler ve duşta dikkatli olun.	Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.
Radyasyonun Hatırlanması Kızarıklık Daha önce ışın ile tedavi görmüş deri alanlarında kızarıklık, hassasiyet veya şişlik. Islak yaralar, deride soyulma veya deri iyileştikten sonra renk bozukluğunu içerebilir.	Güneşten ve solaryum uygulamalarından uzak durun. Eğer güneş altında kalırsanız koruyucu giysiler ve koruma faktörü 30 veya daha yukarı olan güneş kremleri kullanın.	Şişliği azaltmak için size ilave kortikosteroid verilebilir.
Kanama Alışılmadık kanama veya kolay morluk oluşması Siyah veya katran-benzeri dışkı İdrarda kan Deride iğne başı gibi kırmızı noktalar Dişeti kanaması veya burun kanaması	Aspirin ve aspirin-benzeri ibuprofen gibi ilaçlardan kaçının. Jilet ve tırnak makası gibi keskin nesnelere kullanırken dikkatli olun. Kesik, şiş ve çürümelere neden olabilecek faaliyetlerden kaçının.	Trombosit sayınızı arttırmak için size ilaçlar verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.
Sıvı Tutulması Gözlerin çevresinde, bacakların alt kısmında, bilekler, ayaklar veya karın bölgesinde şişlik Hafif kilo artışı	Kilonuzu düzenli olarak kontrol edin. Tuzlu gıdalar tüketmekten kaçının, zira bunlar sıvı tutulmasına neden olabilir.	Vücudunuzdaki sıvı miktarını azaltmak için size bir diüretik (idrar söktürücü) verilebilir. Doktorunuz dozunuzu düşürebilir veya daha ileri tedaviyi geciktirebilir.

İshal Günde birkaç kez gevşek veya sulu dışkı Karında kramplar, gaz ve şişkinlik	Az, sık öğünler halinde, hafif yiyecekler – muz, pilav, elma püresi ve kızarmış ekmek gibi – tüketin. Kafein; alkol; çiğ meyve ve sebzeler; çiğ yumurtalar, az pişmiş etler; baharatlı, yağlı gıdalar; süt ve süt ürünleri; fasulye ve diğer bakliyat gibi gaza neden gıdalar; yüksek lif ve yüksek yağ içeren gıdalar; iki saatten fazla buzdolabı dışında kalmış gıdalar (yumurtalı yemekler ve krema veya mayonezli gıdalar için bir saat); müshil ilaçlar; ve dışkı yumuşatıcılardan kaçınmın.	Her gün sekiz ila on bardak berrak sıvı için. Doktorunuz ishal tedavisine yardımcı olması için ilaç reçete edebilir.
Döküntü Genellikle hafif ve kısa-süreli Genel olarak kollarda ve gövdede ortaya çıkar (bazen de yüzde) Kaşıntılı olabilir Deri üzerinde düz, renk değişikliği gösteren bir alan veya küçük kabarıklık bir şiş olarak görünebilir	Uzun süre sıcağa maruz kalmaktan kaçınmın Düzenli olarak krem veya nemlendirici kullanın. Ellerinizde pamuk eldiven giymeyi deneyin. Deri için tahriş edici olabileceklerinden, parfüm, kolonya veya tıraş losyonu kullanmaktan kaçınmın.	Doktorunuz döküntü tedavisine yardımcı olması için kremler (hafif steroidler, antihistaminler veya antibiyotikler) reçete edebilir. Döküntü herhangi bir tedavi olmaksızın kendiliğinden de iyileşebilir.

Yan Etki	Yan Etki Nasıl En Aza İndirilebilir	Olası Tedaviler
İştahsızlık veya İştah Kaybı İştahın olmaması Yemek yiyemeyecek kadar bulantı hissetmek Ağızda metal veya ilaç tadı Belli yiyeceklere karşı isteksizlik yaratan tat duygusu değişikliği	Günde üç büyük öğün yerine altı ila sekiz küçük öğün veya atıştırma şeklinde yemeyi deneyin. Diyetinizi çeşitlendirin ve yeni gıdalar ve tarifleri deneyin. Mümkün olduğunca, yemek öncesi yürüyüşe çıkın. Bu acıkmış hissetmenizi sağlar. Arkadaşlar veya aile ile birlikte yemek yiyin. Yalnız başınıza yerken, radyo dinleyin veya televizyon izleyin.	Yemeklerinizi önceden pişirin ve küçük porsiyonlar olarak dondurun, böylece yemek pişirme kokusu en aza indirilir. Başkalarından yemek hazırlamaya yardımcı olmalarını isteyin, ancak yemeklerin dondurulmaya müsait, küçük porsiyonlarla hazırlanmasını isteyin. Hangi gıdalardan kaçınılacağını onlara söylemekten çekinmeyin. Tadı değiştirmek için hafif baharatlar ekleyin. Size yemek servisi yapacak bir programa kaydolmak yararlı olabilir.

Diğer Olası Yan Etkiler Nelerdir?

Aşağıdaki tablo bu tedavideki her bir ilaçla görülen ilave yan etkileri listelemektedir. Tüm olası yan etkileri göstermemektedir. Daha fazla bilgi için, doktorunuzla görüşün.

Sık Görülen Yan Etkiler	Daha az Sıklıktaki Yan Etkiler	Nadir Görülen Yan Etkiler
Güçsüzlük Ağrı İştah artışı Baş ağrısı	Pnömoni (<i>zatürree</i>) Deride renk değişiklikleri Göz enfeksiyonları, glokom veya katarakt Geçici tat duygusu değişiklikleri Ağrılı veya zor idrara çıkma Şişkinlik Derinin renk değiştirmesi Öksürük veya boğaz ağrısı	Hıçkırık Bayılma atakları Halüsinasyonlar (<i>varsanılar</i>)

Hematoloji Uzmanlık Derneđi

Adres : Atatürk Bulvarı

169/40 Bakanlıklar Ankara

Tel : 0-312-4257952

web: www.hematoloji.org.tr

e-mail: bilgi@hematoloji.org.tr

